

Vplyv cien potravín na infláciu v SR - jeden z najvyšších v EÚ

- CZ24 News | 12. dubna 2023

SLOVENSKO: Ceny potravín v decembri 2022 rástli v SR medziročne o 29 % a okolo tejto úrovne sa držia aj dnes.

Vplyv cien potravín na celkovú infláciu je na Slovensku jeden z najvyšších v rámci EÚ. Uviedol to v analýze Marián Kočiš, makroekonomický analytik Slovenskej sporiteľne.

„Vidíme tu najmä dva faktory, a to vyššiu váhu potravín na celkovom spotrebnom koši a rýchlejšiu rast cien potravín, ku ktorému prispel vyšší rast cien vstupov do poľnohospodárskej výroby,“ priblížil.

„Keďže sa váha v spotrebnom koši jednoducho nezmení, dynamiku zmeny ceny potravín budú podľa neho po zvyšok roka ovplyvňovať najmä oneskorené efekty vysokých cien energetických komodít z minulého roka. Nižšie ceny plynu a elektriny zlacnia najmä priemyselnú výrobu hnojív, čím znížia cenovú náročnosť poľnohospodárskej výroby a utlmia tak rast alebo aspoň rýchlosť rastu cien potravín,“ spresnil.

Poznamenal, že **ceny potravín v decembri 2022 rástli v SR medziročne o 29 %** a okolo tejto úrovne sa držia aj dnes. Medziročný takmer tretinový rast cien nás z pohľadu EÚ radí na piate miesto za Maďarsko a pobaltské krajiny.

Vo všeobecnosti podľa analytika platí, že **čím je priemerný príjem v krajine vyšší, tým pomerovo menšiu časť svojich platov ľudia minú za potraviny.**

Kým u nás je váha potravín v spotrebnom koši takmer štvrtina, v EÚ je to v priemere necelých 16 % a v susednom Rakúsku iba 11 %.

Česi minú na potraviny 19 %. Kým teda u nás k medziročnej inflácii v decembri prispeli potraviny na Slovensku 6 percentuálnych bodov, v susednom Rakúsku sa potraviny podieľali na celkovej inflácii 2 %, pričom ceny potravín tam rástli v rovnakom období medziročne o 16 %,“ doplnil.

„Druhým faktorom je samotný rast cien, ktorý je u nás vyšší. Za vyšším absolútnym medziročným rastom potravín vidíme predovšetkým medziročne zvýšené ceny vstupov do poľnohospodárskej výroby. Podľa dát z odhadu Eurostatu vzrástla v minulom roku cenová hladina vstupov do poľnohospodárstva na Slovensku o 39 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2021, čo bolo nad priemerom EÚ (32 % medziročne). Najvyšší medziročný rozdiel v cene vstupov zaznamenali poľnohospodári v Lotyšsku (68 %) a Maďarsku (52 %),“ informoval.

„Myslíme si, že pokles cien plynu v dohľadnej dobe zlacní cenu hnojív. Zároveň lacnejšie pohonné látky a cena elektriny spolu s lacnejším obilím, ktoré bolo importované z Ukrajiny, budú podstatne ovplyvňovať ceny vstupov a výstupov poľnohospodárskej výroby. Teda aj dynamiku zmeny cien potravín. Cena potravín by tak mala začať klesať alebo sa aspoň spomaliť rýchlosť jej rastu. Očakávame, že koncom roka by ceny potravín nemali rásť medziročne rýchlejšie ako o 14 %, čo je polovica dnešného medziročného rastu. Celková medziročná inflácia sa tak koncom roka bude

pohybovať na jednociferných úrovniach,” dodal Kočiš.

Redakčná poznámka k téme

Aj této situácia s infláciou, cenami elenrgií a tiež cenami potravím odhalili nerovnováhu príjmov na Slovensku a v západných štátoch, ktorá je kľúčová aj v prípade celko ej inflácie, vrátane podielu potravín v spotrebnom koši. V praxi to znamená, že naše základné životné náklady – aj pri známej slovenskej skromnosti – sú oproti susednému Rakúsku asi dvaapolkrát drahšie pri približne rovnakých cenách za potraviny v Slovensku a v Rakúsku či západnej Európe.

Aj toto sú dôsledky 30 rokov trvajúcej nerovnováhy a stáleho zaostávania v životnej úrovni východných a západných krajín. Jeden z faktorov nerovnováhy – približne rovnaké ceny potravín, spotrebného tovaru a pohonných hmôt – spôsobila globalizácia a liberalizácia na trhu. Slováci aj ďalšiepostkomunistické krajiny takto stratili kompenzačné výhody lacnejších potravín, ktoré dokonca v nadmernom množstve dovážame, lebo vplyv mali aj nastavené, voči slovenským poľnohospodárom diskriminačné podmienky poľnohospodárskej politiky Európskej únie. Slováci takto už tri desaťročia márne dobiehajú Západ.

[ZDROJ](#)